

SMĚRNICE KOMISE

ze dne 25. června 1980

o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky

(80/723/EHS)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na čl. 90 odst. 3 této smlouvy,

vzhledem k tomu, že veřejnoprávní podniky hrají významnou roli v národním hospodářství členských států;

vzhledem k tomu, že ač Smlouva nijak nepředjímá systém vlastnictví v členských státech, musí být zajištěna rovnost zacházení mezi soukromoprávními a veřejnými podniky;

vzhledem k tomu, že podle Smlouvy má Komise zajistit, aby členské státy neposkytovaly soukromým ani veřejným podnikům pomoc neslučitelnou se společným trhem;

vzhledem k tomu, že však mnohotvárnost finančních vztahů mezi vnitrostátní veřejnou mocí a veřejnými podniky může klást překážky při plnění tohoto úkolu; vzhledem k tomu, že spravedlivého a účinného uplatňování pravidel Smlouvy o EHS o pomoci na veřejné i soukromé podniky lze docílit jen tehdy, budou-li tyto finanční vztahy zprůhledněny;

vzhledem k tomu, že navíc u veřejných podniků tato průhlednost umožní zřetelně oddělit úlohy státu jako veřejné moci a jako vlastníka;

vzhledem k tomu, že čl. 90 odst. 1 ukládá členským státům určité závazky vzhledem k veřejným podnikům; že čl. 90 odst. 3 žádá, aby Komise dohlížela na dodržování těchto závazků, a poskytuje k tomu Komisi odpovídající zvláštní prostředky; že vymezení podmínek pro dosažení transparentnosti spadá do tohoto rámce;

vzhledem k tomu, že je třeba upřesnit, co se rozumí „veřejnou mocí“ a „veřejnými podniky“;

vzhledem k tomu, že veřejná moc může vykonávat rozhodující vliv na chování veřejnoprávních podniků nejen tehdy, je-li jejich vlastníkem nebo má-li v nich většinovou účast, ale též prostřednictvím pravomocí, které má v jejich správních, řídicích a dozorcích orgánech, na základě pravidel, jimiž se řídí jejich činnost, nebo v důsledku rozvržení akcií;

vzhledem k tomu, že poskytování veřejných prostředků veřejným podnikům se může dít přímo nebo nepřímo; že je třeba dosáhnout průhlednosti bez ohledu na způsob, jakým jsou veřejné prostředky poskytovány; že je rovněž třeba případně zabezpečit, aby byly dostatečně známy důvody poskytnutí veřejných prostředků a jejich skutečného použití;

vzhledem k tomu, že členské státy mohou prostřednictvím veřejných podniků sledovat jiné než obchodní cíle; že v některých případech veřejné podniky dostávají od státu náhradu za uložená břemena; že i v těchto případech musí být zabezpečena průhlednost náhrad;

vzhledem k tomu, že je třeba předpokládat jisté sektorové a kvantitativní výjimky; že by proto měly být vyňaty některé sektory, které nevstupují do hospodářské soutěže nebo které jsou již v současnosti předmětem zvláštních právních předpisů Společenství, jež zabezpečují dostatečnou průhlednost, dále některé sektory, jež na základě své zvláštní povahy mají být předmětem zvláštních předpisů, a nakonec i veřejné podniky, jejichž omezený hospodářský význam neospravedlňuje administrativní břímě spojené se zprůhledněním;

vzhledem k tomu, že tato směrnice nepředjímá uplatnění ostatních ustanovení Smlouvy, zejména čl. 90 odst. 2, článků 93 a 223;

vzhledem k tomu, že získané informace musí podléhat obchodnímu tajemství, neboť podniky, kterých se tato směrnice týká, se účastní hospodářské soutěže s ostatními podniky;

vzhledem k tomu, že tato směrnice musí být uplatňována v úzké spolupráci s členskými státy a může být případně revidována ve světle nových zkušeností;

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Členské státy zajistí za podmínek stanovených v této směrnici, že finanční vztahy mezi veřejnou mocí a veřejnými podniky jsou průhledné a zřetelně ukazují

- a) veřejné prostředky poskytované veřejnou mocí přímo daným veřejným podnikům,
- b) veřejné prostředky poskytované veřejnou mocí prostřednictvím veřejných podniků nebo finančních institucí,
- c) skutečné použití těchto veřejných prostředků.

Článek 2

Pro účely této směrnice se

– „veřejnou mocí“ rozumějí

stát a regionální a místní územní samosprávné celky;

– „veřejným podnikem“ rozumí

jákýkoli podnik, nad nímž může veřejná moc přímo nebo nepřímo vykonávat rozhodující vliv vlastnictvím takového podniku, svou finanční účastí v něm nebo pravidly, jimiž je řízen.

Má se za to, že veřejná moc má rozhodující vliv, pokud ve vztahu k určitému podniku přímo či nepřímo

- a) drží většinu upsaného základního kapitálu takového podniku, nebo
- b) kontroluje většinu hlasů připadajících na společenské podíly vydané takovým podnikem nebo
- c) může jmenovat více než polovinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu takového podniku.

Článek 3

Finančními vztahy mezi veřejnou mocí a veřejnými podniky, jejichž průhlednost je třeba zajistit podle článku 1, jsou zejména

- a) náhrada provozních ztrát,
- b) poskytování kapitálu,
- c) nevratné příspěvky nebo půjčky za zvýhodněných podmínek,
- d) poskytování finančních výhod v podobě zřeknutí se zisku nebo nevymáhání pohledávek,
- e) vzdání se obvyklé odměny za použité veřejné prostředky,
- f) náhrada za břemena uvalená veřejnou mocí.

Článek 4

Tato směrnice se nevztahuje na finanční vztahy mezi veřejnou mocí a

- a) veřejnými podniky, které se zabývají službami, jejichž poskytování nemůže podstatně ovlivnit obchod mezi členskými státy;
- b) veřejnoprávními podniky, které provádějí činnost v některé z následujících oblastí:
 - voda a energie, včetně jaderné, výroby a obohacování uranu, recyklace radioaktivních paliv a příprava materiálů obsahujících plutonium,
 - pošty a telekomunikace,
 - doprava;
- c) veřejnými úvěrovými institucemi;
- d) veřejnoprávními podniky, jejichž hrubý obrat nedosáhl celkové výše 40 milionů Evropských zúčtovacích jednotek během dvou finančních let předcházejících roku, kdy byly poskytnuty nebo použity prostředky zmíněné v článku 1.

Článek 5

1. Členské státy zajistí, že údaje o finančních vztazích uvedených v článku 1 jsou uchovávány k dispozici Komisi po dobu pěti let od konce finančního roku, v němž byly veřejné prostředky poskytnuty daným veřejnoprávním podnikům.

Byly-li však veřejné prostředky použity v dalším finančním roce, běží pětiletá lhůta od konce tohoto finančního roku.

2. Shledá-li to Komise nezbytným, sdělí jí členské státy na její žádost údaje podle odstavce 1, případně spolu s podklady nezbytnými k jejich posouzení, zejména o sledovaných cílech.

Článek 6

1. Komise nesmí šířit údaje, které jí byly předloženy podle čl. 5 odst. 2 a na něž se dle jejich povahy vztahuje profesní tajemství.

2. Odstavec 1 nebrání zveřejňování obecných informací nebopřehledů, které neobsahují údaje o jednotlivých veřejných podnicích na které se vztahuje tato směrnice.

Článek 7

Komise pravidelně informuje členské státy o výsledcích uplatňování této směrnice.

Článek 8

Členské státy přijmou opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí do 31. prosince 1981. Uvědomí o nich Komisi.

Článek 9

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 25. června 1980.

Za Komisi
Raymond VOUEL
člen Komise